EBÛ BEKR-İ NESSÂC

Evliyânın büyüklerinden. Ebû Bekr bin Abdullah et-Tûsî en-Nessâc (radıyallahü anh), İran'ın Tûs (Meşhed) şehrinde yetişen âlimlerin üstünlerindendir ve Ebü'l-Kâsım Gürgâni'nin talebelerinin ileri gelenlerindendi. Ayrıca Ebû Bekr-i Dîneverî ve başka büyük âlimler ile görüşüp sohbetlerinde bulundu. Onlardan ilim öğrendi. Onun ilminden ise birçok kimseler istifâde etmişlerdir.

Ebû Bekr Nessâc hazretlerinin doğum tarihi kat'î olarak bilinmemektedir. 487 (m. 1094) senesinde vefât etti.

Ebû Bekr bin Abdullah et-Tûsî (radıyallahü anh), "Çok mücâhede insanı müşâhedeye ulaştırır" sözü gereğince, devamlı mücâhede ve riyâzetle meşgûl oldu. Nefsin istediği şeyleri hiç yapmamaya ve nefsin istemediği şeyleri yapmaya devam etmekte çok azîmli ve gayretli olan yolun büyüklerine bağlılığı ile, birçok ma'nevî derecelere kavuştu. Allahü teâlâya

olan niyaz ve münâcaatları meşhûrdur. Allahü teâlâya kavuşmak aşkıyla yanarak yaptığı bir münâcaatından sonra, kendisine şöyle bir nidâ geldi “Ey Nessâc! Bizi taleb (istemek) derdi ile kanâat et! Zîrâ bu derd-i taleb şerefi, herkese ihsân edilmiş değildir.” Kâdıların (hâkimlerin) gözbebeği olan Hemedânî hazretleri, Musannifât isimli eserinde, Ahmed Gazâlî hazretlerinin şöyle buyurduğunu anlatıyor: “Üstadım Ebû Bekr-i Nessâc, birgün münacaatında (ilâhî! Mel-hikmetü fî halkî) ya’nî (Ey Allahım! Yaratılışımdaki hikmet nedir?) dedi. O anda gizliden bir ses duydu ki, “Yaratılışındaki hikmet şudur ki; rûhunun aynasında cemâlimi temaşa eylemem ve muhabbetimi gönlüne atmamdır” diyordu.

Ebû Bekr-i Nessâc (radıyallahü anh) buyurdu ki:

“Tevekkül; varlığı ve darlığı, Allahü teâlâdan başkasından bilmemektir.”

“Suyu düşünmek, susuzluğu gidermediği gibi, odunu düşünmek de, ısıtma yapmadığı gibi, da’vâyı sâdece istemek de gayeye ulaştırmaz. Çok gayret, çok çalışmak lâzımdır.”

“Allahü teâlâya ulaştıran yolda bulunmak istiyorum demek, matlûba eriştirmez. O’ndan ve O’nun için olan şeylerden başka herşeyden yüz çevirmek ve O’ndan başka her şeyden boşalmak, vaz geçmek lâzımdır. Yalnız O’na kavuşturacak şeylere yönelmek lâzımdır ki, bu da’vâsında sâdık olduğu anlaşılsın.

Bir kimsenin gönlünde, hem Allahü teâlânın râzı olmadığı şeylere muhabbet var, hem de Allahü teâlâya kavuşturan yolda bulunmayı istemek. Bu, o kimsenin sâdık olmadığını gösterir. Eğer sâdık ise, önce o şeylerden boşalması lâzımdır. Çünkü, ekilmiş yere ekin ekilmez ve yazılmış kâğıda tekrar yazı yazılmaz.”

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Nefehât-ül-üns trc. sh. 404